

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) ، الق
آیلغی (۳۵) غروشدرد .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، الق
آیلغی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی چاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدلمه یازیلر اده
اولونماز .

الکشاف

سر ۶ ۱ ۳ ۳ ۰ ۱ ۳ ۳ ۰ ۱ ۳ ۳ ۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، هفته اق جموعه اسلامیه در.

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : ح . اشرف ارباب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ۳۵۵

۲۲ شعبان ۱۳۳۲

پنجشنبه

۳ تموز ۱۳۳۰

جلد ۱۲

الواح انتباه

مسلمانانی پر یوزندن قالدیرمق ایچون اوروپا لیلرک خدعه لری

نصر اینک نفوزیه قارشى اسلامك مفارمى

(دوقنور هرغرنجك یکن نسخه ده مندرج قونفرانسنك مابه-یدر)

اسلامك ضمهفى تعلیم و تربیه افرنجیه ایدر:

«ممالك اسلامیه ده یاشایانلر پک اعلا بیلرلرک: یکن عصرک نصف اخیرنده عظیم بر تغییر حصوله کلدی. غرب مهاجرلرینک شرقه دخولنی تعقیب ایدن حیات جدیدیه اشتراک ایچون ضروری اولان شیرلک هپسنه قارشى مسلمانلرک احتیاجی کسب شدت ایلهدی. الیوم متتور مسلمانلر تربیه اسلامیه قدیمه ایله اکتفا ایتیمورلر؛ اونلر یکی اطبا، یکی کیمیا ایتیمورلر.

علم حیاته یکی شی میدانه کلیور. اونلر مکتبلرنده اجتماعی درسلر، یکی لسانلر، یکی فنلر ایسته مه یه باشلادیلر. بونلری - کدیلرینه تقدیم ایدن کیمسه یه - دین ایله تلوین ایدیلرک تقدیم اولمادینی زمان - مبالات کوسترمیورلر.

اوله زمانلر کچدی که: اودورلرده برمسلمک دیکر مسلم قرده شی طانیه بیلمه سی ایچون بیکلرجه مختلف طریقلر واردی. مثلاً: بر مسلم دیکرینی اخلاقندن، طرز معیشتندن، طرز تلبسندن، بیوب ایچمه سندن فرق ایده بیلردی؛ بونلرک هپسی ده برمسلمی غیر مسلمدن تمیز ایچون کافی ایدی.

لکن (تعلیم و تربیه افرنجیه ایله) بو میزانک هپسی یواش یواش زائل اولمه یه باشلادی، حتی عقیده دینه دن معروف اولان بقیه ایله برمسلمک دین قرده شی معرفته قادر اولا بیله جکی یکانه تمیز وحیدی [۱] ده تهذیب و تعلیم افرنجیه سایه سنده پک یقین بر آئیده ازاله ایده جکدر. اوت، تعلیم و تربیه افرنجیه ایله اسلامک عادات قدیمه سندن پک چوغنی زائل اولوب کیتدیکی کبی برچوقلری ده حال حاضرده زواله یوز طومشدر؛ باقیکنز:

غربدن شرقه کیروب ده شرقه شیوع بولان قیافت، طرز تلبس کونده بش دفعه اداسی واجب اولان بش وقت نمازک اداسنی مستحیل برحاله کتیمور، بناء علیه غربک طرز تلبسنی قبول ایدن برشرقلی مسلمان، صباحدن اقشامه قدر بش دفعه نماز قیلمه یه مقتدر اولامیور. او، کونده سکنز

[۱] دوقنورک، اسلامک یکدیگری طانیه بیلدیکی یکانه میزده توصیف ایتدیکی شی «اسلام» اولسه کرکدر. اوت، بو بولده یکدیگریه ملاق اولان ایکی مسلم، یکدیگریک مسلمان اولدیغنی چوقدفعه لری یالکنز «سلام» ایله فرق ایده بیلورلر. فقط، دوقنورک دیدیکی کبی فرنک تربیه سیله بوکون اوده زائل اوله یه باشلامشدر.

ساعت چالیشمق مجبوریتنده در. بلکه یواش یواش هم صناعات منضمه ده کی حال و موقعی محافظه، هم ده رمضان آئنده کوندوزلری اوروج طومعه یده مقتدر اولامایه جق براده یه کله جکدر.

ایسته بونلرک (نماز، اوروج...) هپسی اولجه ایشلنمسی هر حالده واجب اولان برطاقم شرایع واحکام ایدی. شمعی ایسه مکه حاجیلری ایله ائمه متصوفین دن بشقه کسمه لرک کسب ممارسه ایده مدکری برطاقیم اشیا عدادینه کچمشدر. یالکنز بو خصوصده دکل، بلکه هر شیده بر طور غونلق حصوله کلشدر. بر وقتلر اسلام پک یوکسک بر موقع طوته رق اونک علو و سیادتى تجارتی ده دائرة شموله آلمش ایدی. لکن یواش یواش اونى برطاقم مشکلات احاطه ایتدی. اوت، مسلمانلرجه حیات سفورطه سی بوکون قار صاییلور؛ لکن مالی تمیه ایتکده مقاوله اصلیه دن بر قسم اولمسی اعتباریله ربا ممکن اولیور.

اوروپا افطربنک طلبه اوزرنمه کی درجه تأثیری:

«ممالك اسلامیه نك هرجه تته اوروپا افکاری پک غلغله لی بر صورتده کیردی. لکن ممالك اسلامیه ده اوروپا افکاری کندیسى ایچون بر مرکز بولامدی. ایسته بونک ایچون درکه: «مسلمانلر» مدنیت غربیه دن، تعلیم و تربیه افرنجیه دن نه قدر شی. آلهلرینه دین لری اوزرنده نابتقدم اولورلر، دیه حکم ویرمه یه جسارت ایدیورم.

اوروپاده کی بیوک مکتبلرک هپسنده مسلمان طلبه سندن برچوق کیمه لر کورولیور. بونلر اوزمره متتوران دندرکه: اسلامده تحدث ایدن الک اولکی تغییرات بونلر واسطه سیله اولمشدر.

بوکنجلر اهل علمدرلر، علوم غربیه نی، بزم غرب طلبه سنه آئی بر نظیره اوله جق قدر فروغیله برابر بلله مشلدر. بونلر حقیقی برمسلماندن مطلوب اولان بتون فرائضی اتیان واقامه ایتیمورلر؛ چونکه کرک طرز تلبسه، کرک یاشامق، پک وایچمک خصوصنده اونلرده بزم کبی در. لکن مجرای عقللری دائماً اسلامدر. طلبه لرم آره سنده مسلمان طلبه لری وار ایدی؛ یازمش اولدقلری مباحثه لره مطلع اولدیغ زمان دائماً کوربوردم که: اونلرک مباحثه لرنده دیکر طلبه لرک یازدقلرندن کلیاً آیری بر شکله فکر اسلامی یه مظاهرت وار. بلکه ده چوق دفعه لرم مسلمان طلبه سنی مباحثه لرندن آکلاردم.

صوکره کورورسکنز که: تنور ایتش اولان مسلمانلرک شریعت و عقیده قدیمه لرینه قارشى وضعیتلری، عصر حاضرده اسرائیلین آره سنده کی متتورلرک وضعیتندن بشقه بر شی دکلدر. مسلمانلر آره سنده نه قدر یاشاسه کز اسلامک انتشار و ترقیسی خصوصنده دین یهودک تاریخ جدیدنده سلوک ایتدیکی طریق اوزره جاری اولاجنی اعتقادی او درجه زیاده لشیر. اوت، دین اسرائیل اوزرینه واقع اولان شدتلی تضیقلر اسلامه قارشى وقوع بولمادی؛ دین اسرائیل اوزرینه واقع اولان شدتلی تضیقلر طولانیسه اسرائیلیون کره ارضده بولنان امتلر آره سنه طاغیلدقلری

جهتله حیاتلری ده کندی شریعتلرندن بشقه شرایع اوزرینه تطبیق ایتمه مضطر قالشلر ایدی .

بونک کبی ایشته مسلمانلرده فتح ایله ایچنه کیردکلی اراضینک توسیعنی آرزو ایتک سببیه ؛ فردک حیات بومیه سی اوزرینه حاکم اولان بر قسم مهمی ، موجبیه عمله مضطر اولدقلری حدود و احکام متعدده یی شریعتلرندن تنقیح ایتمه یه مضطر قالشلردر .

اسلام البروری پیغمبره تقایس :

« دین اسلام ایله دین یهود آرسنده عمیق بره شباهت واردرکه : بو ، هر ایکی ایتک تنور ایتش اولانلرینک اختلاطنده دها زیاده تظاهر ایدر . توحید هر ایکی دینک استناد ایتدیکی قاعده در . شو ایکی دینک خادمترین کوره جناب حق واضع شریعتدن بشقه بر شی دکلدر . حیات انسانیه نک هر قسمی شریعه محتاج در . بونک ایچوندرکه شریعت درسی هر ایکی دینده پک مهم بر عامل اولیور . لکن مذکور دینلرده اولان غایه خیالی ، پک عظیم بر صورتده انحطاطه اوغرا دی ؛ بو صورتله دین ، مکتب و مدرسه دیوارلری آرسنده بولنلرله اقتصار ایدرک دین ایچون احتیاجات فعلیه یه بر علاقه قویه قالمایه باشلادی .

دین اسرائیلده شریعتی تفسیر ایتک حق یالکز خاخلره منوط ایدی . خارجی اولان بعض مراسم دینیه نک ماعداسنده اکثر متورین یهودک ، دینلرندن اوماق اوزره یالکز عقائد اولیه یی حفظ ایله اکتفا ایتدکلی کورولیور . عامه اهالی یه کمنجه : اولنر دینه ، عقائد اولیه یه بر جوق خرافات قدیمه ده اضافه ایدیورلر .

عینیه اسلامک ده دین اسرائیلی کبی اولدیفنی کورورسکز : مثلاً قرآنی آلوده اسلامک حین تأسسندن بو زمانه قدر کچن اون اوج عصر ظرفنده میدان کن تغیری نظر اعمانه آلنیرسه بو حقیقت تسلیم ایدیور . تولد اعتباریه عرب اولان بر مسلم آیات قرآنییه آکلایه بیلیمک ایچون اوزون مدت تعلیمه محتاج اولیور .

شوراسی ده خفی اولماسونک : مسلمانلرک اکثریسی قرآنی مغلق بر کتاب اعتبار ایدیورلر . بر وقتلر قرآن طالعده بر قوه اصلاحیه ایدی ، آنی هر مؤمن اوقویه بیلیدی ؛ بوکون ایسه اماملر ، مؤذنلر حافظلر معناسنی هیچده تدبر ایتمه یه رک تجوید ایله قرائت ایدیورلر . حتو تجوید اوزره اوقودقلری کلهلر ، هرکون اثناء تجویدده تصنیع ایتمه یه چالیشدقلری شیلر حقنده کندی علیه لرینه حجت اولیور .

یقین بر استقبالده شرایع و مؤسسات اسلامیه ده تغیراته اوغرایه جق در . تقلید مقدسک : « عمامسز علم فائده ویرمز » دیمه سنه رغماً یواش یواش عمل برینه تدقیق قائم اولاجق در .

دهای وار : حال حاضرده یتیشن اسلام کنجلی شریعت اسلامیه یی تدقیق ایتک ، اونی اوکرنک ایچون ذهن یورمق - آیات قرآنیه نک تجویدیه جکرلری تعاب ایتدکلی کبی - ایسته مه یورلر . بناء علیه یقین بر زمان صکره بوده مسلمانلردن بر حزب قلیل آرسنده اقتصار

ایده جک در . ناصلک وقت حاضرده یهودیلرک خالی ده بومرکزده ایدی . لکن عادت قدیمه یی ترک ، شریعت قدیمه نک عصر حاضرک احتیاجاتیه اتفاق ایدمه یه جکنی اعتراف ایتکدن اسرائیلیونک دینلری ترک ایتدکلی ا کلاشیلامیلدر ؛ بو بویه اولدیفنی کبی اسلامک ده - عینی سبیلردن طولای - بر وقت صوکره انحطاط ایدمه جکی ده آکلایشیلاماز . اوت ، تنور ایتش اولان مسلمانلر آرسنده الیوم مسلمانلره قارش پک آز بر تعصب کورولیور ؛ لکن آباء واجدادلرینک دینه تمسک و اونی احتیاجات عصره تطبیق ایتک ایچون قبلرنده پک قوتلی بر تمایل واردر .

اوت ، بوکون تنور ایتش اولان مسلمانلر جهادی خاطرلرینه کتیرمه یورلر ؛ لکن اولنر نظرلری صلح و مسالمتک تزیایدینه ، عالم اسلامک هر طرفنده باشلایان صدای معرفتی توسیع ایتمه یه چویر مشلردر . بوراده بر شی دها واردر : اسرائیلیونک طبقه منوره سی کبی مسلمانلرک طبقه منوره سی ده کندیسنی دین قرده سنه ربط ایدن رابطه روحیه یی فرق ایدیورده بو رابطه یی قطع ایتک ایسته مه یور . اوت ، مسلمانلردن بر اکثریت عظیمه - بالخاصه اوروپا نفوذینک خفیف بر صورتده دوام ایتدیکی یرلرده - بشیوز سنه اول نه حالده ایسه بو کونده عینی حالده در . بونک کبی اسرائیلیون آرسنده ده بر حزب قلیل واردرکه : اولنرک دائماً ممارسه ایتدکلی ، عصر حاضر حیاتی ایله تصادم ایتمه مش اولان شریعت در . تقلید مقدسی دائماً تغیر ایتمکده (۴) اولان احتیاجات محیطه تطبیق ایتک ، دین اسرائیلده پک آجیق بر صورتده کورلمکده در .

لکن هر ایکی دینک نشوونماسنده کی مشاهبت انسانی دین اسرائیلده وقوعه کن شیلرک بالذات اسلامده ده وقوعه بوله جفته حمل ایدیور . اسلامده تدریجی بر انحطاط وقوعه بولسی ممکن دکلدر ؛ چونکه بویه بر انحطاطی منع ایده جک بر طاقیم بو عوامل خارجی واردر . اسلام قوی در ، ضعیف دوشمز . بالخاصه منازعات داخلیه نک آز اولدیفنی زمانلرده !

برده اسلامیت ، وئیلردن ، نصرانیتدن زیاده تابعلر بولیور ، وئیلر اسلامیه نصرانیتدن دها زیاده ایصندقلری ایچون اسلام اولنلردن پک جوق افراد قازانیور . زیرا مسلمان اولق ایچون فضله شیلره احتیاج کورولیور . دینی تقدیسلمه ، اوزون اوزون تعلیملره لزوم یوقدر . مسلمان اوله بیلیمک ایچون طلب ایدیلن شی : بتون قوتک صاحبی بر الهی اعتراف ایتکدن عبارت در .

برکره بو صورتله مسلمان اولدقدن صوکره فرائض اسلامیه دینیه سی تدریجاً اوکره بیلیر . مسلمان اولنجه حال و موقع اجتماعی تغیر ایدر ؛ لکن تنصر ایتدیکی وقت میسیونرلرک اوکونده یالکز باشنه قالیر .

مکده اسلام ، دررتورک طرز تنقیسی :

« لکن شوراسی ده بیلنملی درکه : اسلامک شو صورتی ، اسلام طالعده دوران ایدن شو حادثاتی سزه اظهار ایتمکله عالم اسلامده طوغری

مَكَانِيَّتْ

سلامت اردوسی

سیاست دینی

اقدام رفیقزك لوندزه مخار مخصوصی یازیور :
یازدقزیمز تعقیب اولوندرسه کوریلر ، آ کلاشیلورکه ، بز برغایه
تعقیب ایدیورز . . . ووسبیله ، بر مسئله مهمه بی هر فرصت ووسیله ایله
عثمانلی قارئیرینك انظار دقیقه بینانه سنه عرض ایتمك ایسته یورز .
اوروپایی طوتان « قولکتیف » قوتلر نهلردن متشککدر ؟ اسلام
حلیطه سنده کوزوکن غیر متجانس احوالك مولدی ، سببی وسائقی
نهدر ؟ دین ، یالکیز معنویاته متعلق بر قوتیمدر ؟ اوندن تنویر وانتظام
عالم نانه نه فائده لر بکلنیله بیایر ؟ بر « سیاست دینی » ده لازمیدر
و یونصل تدویر اولنور ؟ فصل حوصله لر ، فصل دماغلر ، ونه جنس
معلوماتلر بونی اداره ایده بیلر ؟ . بزبو سؤاللره لازم ککن جوابلری
ویرمه دن اول ، سلامت اردوسی تعبیر اولنان بیوک برمیسیوزر هیئتک
قونفره سنی تلخیصاً انظار عمومیه یه وضع ایده جکیز :

بازار ایرتسی کونی ایدی Salvation army دنیان سلامت اردوسنك
قربستال بالاسده سنوی قونفره سنك عقیدنی خبر آلمش وشمندوفرله
بوموقعه بر صباح زیاتی یامنی قرارلشدیرمشدم . یکریمی میللك برسیاحت
قصیردن صوکره توقف ایدن تره نخی قربستال بالاسك همان قبوسنه
قدر ایصال ایلدی . تره نده یولجی بك چوقدی . بونلرك اكثری
قونفره یه کلبورلردی . بو « سلامت اردوسی » حقنده فرصت دوشوره رك
مقدما عثمانلی قارئیرینه بعض معلومات ویرمشدم . بومیسسیوزر هیئتی
« جنرال بوٹ » طرفندن تشکیل ایدلمشدی . مقصد ، خرسیتیانلغك
توسیعنه چالیشمق ، دینسزلکی توقیف ایچون تدبیرلر اتخاذ ایتمك ،
مسکرات تخریباتنك اوکنی آله بیلمك ، ایش سزله ایش بولمق وعلی الخصوص
آسیا و آمریکا کی مستعمراتده ، بشقه بر قوّه معنویه ، بشقه بر ایمان
طاشیان شرقلی افراد آره سنه نفوذ ایله ، مستعمراتی ده خرسیتیانلاشدیرمق
وبوصورتله اساسلی برسیاست دینییه چالیشمقیدی .

سلامت اردوسی ، خرسیتیانلق طالنك فداکارلغیه بیوک بریکون
ثروت حاصل ایتدیکندن مقصدنی استحصال ایچون هر موافق کوردیکی
تدبیره توسل ایدیوردی . فرضا بازار کونلری سوقاق باشلرنده وعظ
ونصیحت ایتدیره جکی واعظلرك یانه اونیفورمه لی و موسیقهل بر هیئت ده
قامشیدی . بوهیئت ، کلیسا هوالری چاله رق میخانه سکانخی ده جلب
وجذب ایدیور و بونلرك قلبنده طربناك بروعظ ایله صلیبه قارشو
برحبت وحرمت احیاسنه چالیشیوردی . بو طرز ایله غلبانه ککن خلق ،
اونر یکریمشر پاره آتروق بومیسسیوزر هیئتک اصل آرادینی شیئی ده
بذل ایتمکدن چکنمیوزلردی . . .

بوموسیقهل سائللر یاخود واعظلر یالکیزانکتره آطه لرنده دکل ،

اولیان تقالید قدیمه بولماز دیمك ایسته میورم . بن ، مکده کچیرمش اولدیم
سکز آی ظرفنده کندیی اون ایکنجی ، یاخود اون اوچنجی عصرده
(یعنی سکز عصر اولنده) بر شهرده اوتوربورم ظن ایدیوردم .
اوراده بولندیغ سکز آی ظرفنده شریعت اسلامیه بی بتون فروعاتی ،
اسلامی کافه اسراری ایله برابر تدریس ایدوب اوکرندم . بوسکز آی ظرفنده
مکده مکرمه عددلری ایکیز بیکی متجاوز اولان حجاج ایله طولوبولنیوردی .
مکده مکرمه ده حاجیلری صومقدن بشقه تجارت نامنه برشی یوقدر . چونکه
مکده نك یرلی اها لیسسی بیع مغبون ایله حاجیلری صویوب پاره لر نی آلیورلر .
بداوت قدیمه یه مکده دن دها آبی دلیل اولاماز ، چونکه مکده مکرمه
اسلامك عصر اولدینی تمثیل ایدیور ، اوراده اوتلر یوقدر . ضیا ،
حرارت ، صوکی شیلرده کی وسائل قرون مظالمه ده ناصل ایسه بوکون
مکده ده او حالده در . لکن مکده کیتمه ین ، اوراده بولنان بیت اسلامی ده
اقامت ایدرك اوراده کی جامعلرده درس او قومیان بر کیسه اسلامی
آکلامه یه مقتدر اولاماز ، یاخود بلاد اسلامیه نك صورت توسعنی
آکلامه بیلمکده بك بیوک بر صعوبته دوجار اولور .

زمان زمان مکده حقنده بر چوق خبر دوران ایتدی ، زورله بتون
عالمه مفتوح اولاجنی سویلندی . لکن بن ، مکده نك هر کسه آجیق
اولمی ایچون اك اول انکلتزه نك طاورانا جقنه دلالت ایدر برشی
کوره میورم . چونکه انکلتزه بوایشه اقدام ایدمك اولورسه کندیسنه
هندستانك دشمنلغنی جلب ایدمك ، اوراده بك چوق اختلال
و قارغشلق ظهوره کله جکدر . ایشه بونك ایچون درکه مکده مکرمه
دها بر قاج سنهلر تقلید اسلامی یه مرکز اولاجقدر .

والحاصل بن دیورم که : حال حاضرده اسلامك توسعی ،
نشوونماسی دهشت ویرمك برشی دکلدر . بلکه بواستقبالده - سلفدن
موروث اولان احکام دینییه احترام زائل اولقسزین ائم وادیانی یکدیگرینه
تقریب ایدن حرکت عمومیه نك عینی بر حال اولور . اسلامك غرب طلمنه
اتصالی هر حالده لابد والزمدر ، بونی ده هر حالده یاهجقدر . لکن اسلامك
عظیم نقصانی ، اوروبا افکار و مبادیسی (پره نسپیلر نی) آلا بیلمك ایچون
شدتله محتاج اولدینی بر نقطه وارکه اوده قادینلر قارشو اولان وضعیتی در .
مع مافیه قادینلر طرفندن تدریجی بر صورتده اوکا قارشو بطی بر صورتده
بر تساهل باشلادی . بناء علیه اسلام حقیق بر صورتده ترقی ایدمک
ایچون حقیقی ترقینك روحی اولان عصر حاضرک روحنه هیچ ده منطق
اولیان تقالید قدیمه (یعنی دین اسلام) زنجیرلری ایله باغلی اولان قادینلرینه
حریت ویرمی ، اولنری سربست بر اقمی لازمدر . والا حقیقی
بر صورتده ترقی ایدمک بیلمسی ممکن دکلدر .

ایشته یکریمی بش سنه لك تدقیقاتدن صوکره دوقتورک اسلام حقنده
ویرمش اولدینی قونفره رائس بوراده ختام بولدی . قونفره رائس حقنده کی
فکر مرز ان شاء الله دیگر بر مقاله ایله ایضاح ایدیله جکدر .

مترجمی

آقسه کیلی احمد محمدی